

PATRZANIE (15) *sb n*

Oba a jasne, e pochylone.

sg N patrzanie (10); -é (1), -(e) (9). ◇ G patrzaniã (2). ◇ D patrzaniu (1). ◇ L patrzaniu (1).

Sł stp brak, Cn s.v. patrzanie, Linde XVII i XIX w. s.v. patrzeć.

1. Postrzeganie wzrokiem: oglądanie, spoglądanie, przyglądanie się; obserwowanie; spectatio *Mącz, Cn; despectus, respectus Mącz; contuitus, inspectatio, inspectio, obtuitio, obtu(i)tus Cn (13) : Spectatio, Pátrzánie/ oglądanie. Mącz 405a, 406c; Vcho dla słuchania/ á oko dla pátrzánia [Aurem audientem et oculum videntem]/ Iehowá vczyñił oboie. BudBib Prov 20/12; SkarŻyw 292 marg.*

patrzanie na co (2): To máią Obrázy/ iż ludzi przywodzą w błędy/ [...] Abowiem pátrzánie na nie pobudza ku chćiwości ludzi głupie. KrowObr 116v; Mącz 406c.

W połączeniu z określeniem kierunku (1): Despectus, Ná dół pátrzánie Mącz 405c.

W połączeniu z przymiotnikiem wyrażającym określone uczucie (1): Ut miserabilis respectus, Nędźne á żáłosne pátrzánie ná co. Mącz 406c.

Wyrażenie: »pilne patrzanie« (1): Investigatio – Pline [!] patrzanie. Calep 559a.

Szereg: »patrzanie a obejrzenie« (1): Contemplativus, Co ku pátrzániu á obeyrzeniu tákowych rzeczy należy. Mącz 443c.

Przen [na co] (1) : [Do św. Piotra:] O niewymowna ochoto/ y śmiała miłości/ co cię odfráżyć do prętkiego pátrzánia/ ná to coś miłowála mogło? SkarŻyw 599.

a. Obserwowanie czegoś w celu przepowiadania lub wrózenia (1) :

patrzanie na co (1): Ignispicium – Prorokowanie z patrzaniã na ogyen. Calep 502a.

[patrzanie w co: naprzeciw czarom/ wrozbam/ [...] poprzylięganiu/ w Criftał patrzaniu/ [...] y tym podobnem zabobonom/ kazać UstKościel 122.]

b. Przebywanie, obcowanie z kimś [na kogo, na co] (2) : á wżákoż wřtawicźne pátrzánie ná tę czudność [o przedmiocie miłości]/ częřthokroć niczue rozřádek á baczenie człowiecze *GórnDworz Mm3v.*

a. Oglądanie, widzenie Boga po śmierci, tj. osiągnięcie zbawienia wiecznego (1) : Pátrzánie lámo ná Bogá y widzenie twarzy iego/ dáie wiadomość wřzytkich mądrości [...] Bożych *SkarKaz 637b.*

2. Pragnienie, zabieganie o coś [czego] (1) : Liguritio, Lákotki/ lákoćy pátrzánie. *Mącz 193c.*

3. Zajmowanie się czymś, uprawianie [czego] (1) : Effrenata libido, Háníebna/ Przewydrzona/ Nieodyęta łwa wola y pátrzánie nierządu. *Mącz 136c.*

Cf PATRZAĆ, PATRZENIE

SBu, (KWysz)